

Tale ved Palæstina demo 12. april 2025

For tre dage siden markerede vi i Danmark 85 års dagen for Danmarks besættelse af Tyskland i 1940. En besættelse der varede i 5 år indtil befrielsen d. 4. maj 1945. En tid vi mindes med gru og væmmelse og med erindring om den voksende modstand mod besættelsesmagten. Den 4. maj vil vi med garanti opleve en meget stor markering af 80 året for Danmarks befrielse.

Men hvordan kan det officielle Danmark med denne historie in mente så fortsat forholde sig så passivt til den besættelse Palæstina har været udsat for i mange årtier – siden 1967 den ulovlige besættelse af Østjerusalem, Vestbredden og Gaza? Mange – også fordømmende – ord, men ingen effektiv handling der kan sætte en stopper for det voksende vanvid. Ingen stop for våbeneksport ingen opfølgning på ICJs fordømmelser. Intet bliver gjort for at forhindre et folkemord. Den regelbaserede verdensorden undergraves. Der stilles umulige betingelser for NGOernes humanitære arbejde. Ytringsfriheden trues.

Måske fristes vi af den overvældende negative nyhedsstrøm til at trække os lidt tilbage og følge mindre med. Et medieblik på Palæstina og omegn viser kun ødelæggelser, smerte og sorg. Ødelæggelser så voldsomme som et jordskælv, der er strakt ud i det uendelige. Og smerte og sorg så udstrakt som en flod af tårer og skrig, og dog så individuel og tæt på: det lille barn der står alene tilbage i verden, efter at hele familien er begravet under murbrokkerne – eller moderen der knuger sit døde barn til sig i det blodige ligklæde. Kun med en flig af vores bevidsthed kan vi fatte omfanget af denne tragedie, men de, der selv har mistet, ved, hvor meget sorg et enkelt menneskes bortgang forårsager. I Gaza har næsten 40.000 børn mistet en eller begge forældre, heraf omkring 17.000 børn, der har mistet begge forældre; ca. 18.000 børn er selv blevet dræbt. Her og nu er fødevarelagrene er ved at slippe op. Siden den 2. marts er der ikke blevet leveret nogen form for hjælp til den tætbefolkede enklave med 2,3 millioner indbyggere. 60.000 børn i Gaza er i risiko for alvorlige helbredsproblemer som følge af underernæring.

Det er måske blevet for omfattende og komplekst for os og vækker for megen bekymring? Verden skal bøje sig lyder det, fra flere regeringskontorer. Bøje sig for hvad? Bøje sig for den stærkes lov, bøje sig for de skarpe fronters tyranni, bøje sig for en protektionistisk politik? Den der bøjer sig, ligner en der lusker væk. Det vil vi ikke medvirke til!

Der er brug for en klarere og mere uforbeholden afstandtagen fra drabene i Gaza fra den danske regerings og de danske meningsdanneres side. Det samme gælder journalisterne. Betingelsen for en fri og uafhængig journalistik er indsigt, et moralsk kompas og integritet. Eftertiden vil fælde en hård dom over vores manglende eller mangelfulde reaktion på de rystende begivenheder i Gaza.

På denne årstid har vi lige fejret Ramadan og Eid – en tid til eftertanke og velgørenhed (Zakat). I den kommende uge fejres den jødiske påske til minde om befrielse for slaveri. Vi fejrer den kristne påske hvor Jesus blev mishandlet og dræbt, men genopstod, fordi han stod på de fattige og undertrykte side. Vores kristne palæstinensiske venner skriver til os:

"Påskan er et budskab om håb, sejr over døden. Påskan handler ikke kun om Kristi sejr over døden. Den handler om sandhedens sejr over undertrykkelse, om retfærdighed over uretfærdighed...Ingen undertrykkende magt kan bringe sandheden til tavshed for evigt...Lad os sikre, at denne påske ikke bliver en sorgens, men en mobiliseringens påske. Lad det være det øjeblik, hvor palæstinensiske kristne og muslimer sammen med vores globale allierede erklærer, at vi ikke vil tillade, at vores historie, vores tro og vores land bliver stjålet fra os... I denne hellige tid - og i hver en tid - siger Gud til alle dem, der fører krig: Stop: Vær mennesker, kend jer selv som mennesker, der er i stand til kærlighed - ikke til at slå ihjel og ødelægge".

Der er med andre ord positive værdier i de religioner en del af os vedkender os. Værdier om fred, retfærdighed og håb uden hvilke mange os måske ville give helt op stillet overfor den udvikling vi er vidner til i dagens verden. Værdier vi må fastholde – hvad enten vi er religiøse eller ej – hvis vi skal finde styrke til at modstå dødens kræfter og misbrug af religion i magtens og dødens tjeneste. Vi må gøre op med stater og ledere der påberåber sig religiøs eller guddommelig legitimering af deres optræden. Det gjorde Hitler, det gør Israel, det gør islamisk stat, det gør de kristne zionister.

For igen at citere de kristne palæstinenserers påskebudskab: *"Denne hellige tid er en opfordring til Israel og Israels venner om at stoppe krigen i Gaza, og ikke kun det, men også at stoppe den krigstilstand, som I startede for mere end halvfjerds år siden, og betræd fredens og retfærdighedens veje, yd det palæstinensiske folk retfærdighed. Påskan i dag siger: "Ikke mere krig i Gaza, og ikke længere konflikt mellem det palæstinensiske og israelske folk. Ikke flere fjender på Guds land."*

Så vi må ikke give op. Og håb indebærer handling. Som en palæstinensisk jurist fra Gaza sagde fornylig: Hvis Gaza bliver gravplads for den internationale retsorden, så vil det påvirke hele verden. Vi har ikke andet valg end at kæmpe med næb og klør for at international lov og retsorden opretholdes overalt i verden og ikke mindst i Mellemøsten. Alt andet fører til krig og kaos.

Derfor er over 50.000 underskrifter til folketinget om at *"Danmark skal stoppe al direkte og indirekte våbenhandel med Israel - inklusiv F-35 samarbejdet"* så vigtigt. Forespørgselsdebatter i folketinget om Danmarks ansvar som tredje part i forhold til den *"Internationale Domstols udtalelse om Israels ulovlige tilstedeværelse i de besatte palæstinensiske områder"* rejst i denne uge af R og SF er også vigtig¹. Og indtil folketing og regering griber til effektiv handling overfor Israel er vores folkelige boykotaktioner og demonstrationer af stor betydning. Mange af dem jeg er i løbende kontakt med i Palæstina siger til os: vi har opgivet regeringerne i vesten, men jeres folkelige demonstrationer og handlinger er en kæmpe opmuntring til os: I siger til os at ikke alt er fortabt og det giver os en smule håb!

¹ I lyset af Den Internationale Domstols udtalelse af 19. juli 2024 om Israels ulovlige tilstedeværelse i de besatte palæstinensiske områder og dertilhørende juridiske forpligtelser for tredjelande, hvilke konkrete initiativer har regeringen taget og agter at tage for at leve op til domstolens udtalelse?

Derfor ønsker vi Eid Mubarak, glædelig Pessach og Glædelig Påske.